

Lovforslag nr. L 129

Folketinget 2016-17

Fremsat den 8. februar 2017 af justitsminister (Søren Pape Poulsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje

(International kompetence i ægteskabssager)

§ 1

I lov for Færøerne om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 148 af 9. marts 2004, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 78 af 27. januar 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 448 c indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Endvidere kan sag om ægteskab mellem to personer af samme køn behandles her i riget, når ægteskabet er indgået her, og ingen af ægtefællerne bor i et land med en lovgivning om ægteskab mellem to personer af samme køn, der svarer til den gældende for Færøerne.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

2. I § 448 c, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1 og 2« til: »stk. 1-3«.

§ 2

Justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lagtinget vedtog den 9. maj 2016 to rigslovsindstillinger, som har til formål at pålægge rigsmyndighederne at tilvejebringe det lovgivningsmæssige grundlag for, at to personer af samme køn borgerligt kan indgå ægteskab på Færøerne.

Den ene rigslovsindstilling vedrører de ændringer, som skal foretages af den færøske ægteskabslovgivning, og som i øvrigt hører under Børne- og Socialministeriet. Disse ændringer vil blive foretaget ved kongelig anordning.

Den anden rigslovsindstilling vedrører en ændring af den færøske retsplejelov, som skal udvide den internationale kompetence for domstolene til at omfatte sager om ægteskab mellem to personer af samme køn. Der ønskes således indført mulighed for, at to personer af samme køn, der borgerligt har indgået ægteskab på Færøerne, kan få behandlet deres sag om opløsning af ægteskab her i riget, når ingen af ægtefællerne bor i et land med en lovgivning om ægteskab mellem to personer af samme køn, der svarer til den gældende for Færøerne.

Nærværende lovforslag har til formål at foretage ændringer af den færøske retsplejelov, der gør dette muligt.

2. International kompetence i ægteskabssager

2.1. Gældende ret

Den færøske retsplejelovs § 448 c regulerer domstolenes internationale kompetence i ægteskabssager.

Ifølge bestemmelsens stk. 1 kan ægteskabssag anlægges her i riget (dvs. på Færøerne), såfremt sagsøgte har bopæl her i riget, eller såfremt sagsøgeren har bopæl her i riget og enten boet her i to år eller tidligere haft bopæl her. Endvidere kan ægteskabssag anlægges her i riget, såfremt sagsøgeren er dansk statsborger, og det godtgøres, at den pågældende på grund af sit statsborgerskab ikke vil kunne anlægge sag i sit bopælsland. Endelig kan der anlægges ægteskabssag her i riget, hvis begge ægtefæller er danske statsborgere, og sagsøgte ikke modsætter sig sagsanlæg ved dansk domstol, eller hvis skilsmisse søges på grundlag af separation meddelt her i riget inden for de sidste 5 år.

Behandlingen af en sag om separation og skilsmisse her i riget forudsætter normalt, at en af ægtefællerne bor her i riget, eller at der søges om skilsmisse på grundlag af en separati-

on, der er meddelt her. En sag om separation eller skilsmisse kan efter bestemmelsen ikke behandles her i riget, alene fordi ægteskabet er indgået her.

Ifølge bestemmelsens stk. 2 kan sager om et ægteskabs omstødelse eller beståen anlægges her i riget, når ægteskabet er indgået her.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 3, at reglerne i stk. 1 og 2 kan fraviges efter overenskomst med fremmed stat.

2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som beskrevet under pkt. 1 har Lagtinget vedtaget to rigslovsindstillinger, som har til formål at pålægge rigsmyndighederne at tilvejebringe det lovgivningsmæssige grundlag for, at to personer af samme køn borgerligt kan indgå ægteskab på Færøerne.

Den ene af de to rigslovsindstillinger vedrører en ændring af den færøske retsplejelov, som skal udvide den internationale kompetence for domstolene til at omfatte sager om ægteskab mellem to personer af samme køn. Der ønskes således indført mulighed for, at to personer af samme køn, der borgerligt har indgået ægteskab på Færøerne, kan få behandlet deres sag om opløsning af ægteskab her i riget, når ingen af ægtefællerne bor i et land med en lovgivning om ægteskab mellem to personer af samme køn, der svarer til den gældende for Færøerne.

Det bemærkes indledningsvis, at de gældende regler om domstolenes internationale kompetence i ægteskabssager vil være direkte anvendelige på sager om ægteskab mellem to personer af samme køn, når der er foretaget de ændringer i ægteskabslovgivningen, som skal gøre et sådant ægteskab muligt på Færøerne.

De gældende regler giver dog ikke mulighed for at behandle en sag om separation eller skilsmisse, alene fordi ægteskabet er indgået på Færøerne. Hvis to personer af samme køn har indgået ægteskab på Færøerne, men er bosat i et land, som ikke anerkender et sådant ægteskab, kan der således opstå den situation, at der ikke er nogen domstol, der kan behandle en ægteskabssag mellem de to ægtefæller.

Det foreslås på baggrund af Lagtingets indstilling, at der i den færøske retsplejelovs § 448 c indsættes et nyt stk. 2, som fastsætter, at en sag om ægteskab mellem to personer af samme køn kan behandles her i riget, når ægteskabet er indgået her, og ingen af ægtefællerne bor i et land med en lov-

givning om ægteskab mellem to personer af samme køn, der svarer til den gældende for Færøerne.

Det foreslås endvidere, at bestemmelsen i den færøske retsplejelovs § 448 c, stk. 3, (som bliver § 448 c, stk. 4) om, at de internationale kompetenceregler kan fraviges efter overenskomst med fremmed stat, udvides, således at dette også kommer til at gælde i forhold til den internationale kompetenceregulering i det nye stk. 2.

Det bemærkes, at de foreslåede bestemmelser svarer til den danske retsplejelovs bestemmelser herom, som blev indsat ved lov nr. 532 af 12. juni 2012 om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, lov om ægteskabets retsvirkninger og retsplejeloven og om ophævelse af lov om registreret partnerskab (Ægteskab mellem to personer af samme køn), som gjorde ægteskab mellem to personer af samme køn muligt i Danmark.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 23. november til den 21. december 2016 været i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Retten på Færøerne, Østre Landsret, Domstolsstyrelsen, Politimesteren på Færøerne, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Advokatrådet, Danske Advokater, Amnesty International, Institut for Menneskerettigheder, Retspolitisk Forening, Danske Familieadvokater og Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner.

Udkastet til lovforslag har endvidere været forelagt Færøernes Landsstyre til udtalelse.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Den færøske retsplejelovs § 448 c, stk. 1, fastsætter, i hvilke tilfælde domstolene har international kompetence i ægteskabssager.

Med det foreslåede *stk. 2* indføres en ny kompetenceregel, hvorefter en sag om ægteskab mellem to personer af samme køn kan behandles her i riget, når ægteskabet er indgået her, og ingen af ægtefællerne bor i et land med en lovgivning om ægteskab mellem to personer af samme køn, der svarer til den lovgivning, der vil være gældende for Færøerne, når der i ægteskabslovgivningen er givet mulighed for indgåelse af ægteskab mellem to personer af samme køn.

Det bemærkes, at de gældende kompetenceregler i *stk. 1* også vil finde anvendelse på ægteskabssager mellem to personer af samme køn, når der er foretaget de ændringer i ægteskabslovgivningen, som skal gøre et sådant ægteskab muligt på Færøerne. Sager om ægteskab, der er indgået mellem to personer af samme køn, kan således behandles her i riget, såfremt en af betingelserne i *stk. 1, nr. 1-5* er opfyldt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter den gældende bestemmelse i den færøske retsplejelovs § 448 c, stk. 3, som bliver *stk. 4*, kan reglerne i *stk. 1* og *stk. 2* (der bliver *stk. 3*) fraviges efter overenskomst med fremmed stat. Det kunne f.eks. være en international konvention, som omfatter Færøerne og indebærer en forpligtelse til at følge andre regler. Det foreslås, at dette også skal gælde i forhold til den nye kompetenceregel i *stk. 2*.

Til § 2

Det foreslås, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for ikrafttrædelse af loven.

Det forudsættes, at loven vil blive sat i kraft samtidig med, at ændringen af den færøske ægteskabslovgivning, som skal gøre det muligt for to personer af samme køn borgerligt at indgå ægteskab, sættes i kraft.

Det er således en forudsætning for at sætte loven, som skal udvide den internationale kompetence for domstolene til at omfatte sager om ægteskab mellem to personer af samme køn, i kraft, at det lovgivningsmæssige grundlag for at indgå sådanne ægteskaber er til stede.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov for Færøerne om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 148 af 9. marts 2004, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 78 af 27. januar 2016, foretages følgende ændringer:

§ 448 c. ---

1. I § 448 c indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Endvidere kan sag om ægteskab mellem to personer af samme køn behandles her i riget, når ægteskabet er indgået her, og ingen af ægtefællerne bor i et land med en lovgivning om ægteskab mellem to personer af samme køn, der svarer til den gældende for Færøerne.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Reglerne i stk. 1 og 2 kan fraviges ved overenskomst med fremmed stat.

2. I § 448 c, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1 og 2« til: »stk. 1-3«.

§ 2

Justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.